

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ
Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ - ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

1. **Μετάφραση**

A. Και εσύ που, σαν κρυμμένη οχιά, μου έπινες το αίμα κρυφά, ούτε κατάλαβα ότι έτρεφα δύο συμφορές και επαναστάτριες του θρόνου. Εμπρός, πες μου θα παραδεχτείς ότι συμμετείχες σε αυτήν εδώ την ταφή ή θα ορκιστείς ότι δεν ξέρεις τίποτα;

B. Αίμων : Γιατί κανένα γάμο δε θα θεωρήσω τόσο σπουδαίο, ώστε να τον βάλω πάνω από τη δική σου συνετή καθοδήγηση.

Κρέων : (Ναι) γιατί, έτσι παιδί μου, αυτή τη γνώμη πρέπει να έχεις, να ακολουθείς δηλαδή σε όλα την πατρική συμβουλή.

2. α) Ο Κρέων στους στίχους 531 – 535 παρομοιάζει την Ισμήνη με κρυμμένη οχιά που ελλοχεύει και παραμονεύει ύπουλα να τον καταστρέψει. Μεταφορικά, αναφέρει ότι κρυφά, χωρίς να το νιώθει, του “ρούφαγε” το αίμα και έτρεφε δύο συμφορές και επαναστάτριες (δύ’ ἄτα κάπαναστάσεις θρόνων), χρησιμοποιώντας μετωνυμικά στο πρωτότυπο κείμενο το αφηρημένο (κάπαναστάσεις), αντί για το συγκεκριμένο. Δίνει, έτσι, έμφαση στη δόλια συμπεριφορά των δύο αδελφών και μιλάει σαρκαστικά και ειρωνικά. Οι στίχοι αποτελούν τραγική ειρωνεία και πλάνη και, σαφώς, δεν περιγράφουν εύστοχα το χαρακτήρα της Ισμήνης. Ο Κρέων, συμπεριφερόμενος ως τύραννος, άρα φιλύποπος από τη φύση του και γεμάτος δυσπιστία, υποψιάζεται και την Ισμήνη που, στην πραγματικότητα, δεν έχει συμμετάσχει στο έργο της ταφής.

Διαβλέπει συνωμοσία, προσπαθώντας έτσι να μειώσει ηθικά και την Αντιγόνη, αφού θεωρεί τα κίνητρά της ταπεινά. Η πλάνη του Κρέοντος δικαιολογείται, επειδή έχει κυριευθεί από την Άτη και δεν μπορεί να σταθμίσει τα γεγονότα βάσει της λογικής.

- β) Ο Αίμων προσπαθεί να δώσει μια πολιτικότατη, διπλωματική απάντηση στα προηγούμενα λόγια του Κρέοντος. Προσπαθεί να τον κολακεύσει, για να τον πείσει πιο εύκολα να συνηδειτοποιήσει το σφάλμα του. Βέβαια, στα λόγια του ενυπάρχει δραματική ένταση, αφού οι μετοχές “έχων” και “ήγουμένου” έχουν υποθετική σημασία για τον ίδιο, ενώ αιτιολογική για τον πατέρα του. Οι διαφορούμενες αυτές μετοχές είναι πολύ εύστοχες, αφού δημιουργούν τραγική ειρωνεία. Ο Αίμων είναι φανερό ότι δε θέλει να συμφωνήσει στην άδικη καταδίκη της μνηστής του και με διπλωματικό τρόπο του δηλώνει ότι, αν τον καθοδηγεί σωστά, πάντοτε θα τον υπακούει. Η δισημία πάντα ανεβάζει την ένταση στο λόγο και την αγωνία των θεατών για το πώς θα εξελιχθούν τα γεγονότα.
- γ) Σε αυτή τη στιχομυθία ο Κρέων εκφράζει έντονα τη θέλησή του να εφαρμοστεί η διαταγή του. Φαίνεται η καχυποψία και η δυσπιστία του τυράννου, αφού θεωρεί ότι μπορεί να υπάρξουν πιθανοί δράστες με κίνητρο το κέρδος. Οι θεατές γνωρίζουν ότι η πράξη της Αντιγόνης δε στοχεύει στο ταπεινό κέρδος, αλλά σχετίζεται με υψηλά ιδανικά και ενέχει ευγενικά αισθήματα. Άρα, επιτελείται τραγική ειρωνεία. Προοικονομία του θανάτου της Αντιγόνης υπάρχει στο στίχο 220, όταν ο κορυφαίος προμαντεύει ποια θα είναι η κατάλληλη του πιθανού παραβάτη. Στον ίδιο στίχο υπάρχει, επίσης, τραγική ειρωνεία, αφού ο “τρελός” που θέλει να πεθάνει είναι η Αντιγόνη και βασιλοκόρη η οποία στον πρόλογο έχει διατυπώσει ήδη την επιθυμία της.

δ) σελ. 29 του σχολικού βιβλίου : Από “Η γλώσσα του ...” έως “... μέλιτι κεχρισμένον ἦν”.

3. α) Αόριστος β´

	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική
β´ εν.	ἔμαθες	μάθης	μάθοις	μάθε
β´ πλ.	ἐμάθητε	μάθητε	μάθοιτε	μάθετε
β´ εν.	εἶπες	εἴπης	εἴποις	εἰπέ
β´ πλ.	εἶπετε	εἴπητε	εἴποιτε	εἴπετε
β´ εν.	μετέσχες	μετάσχης	μετάσχοις	μετάσχες
β´ πλ.	μετέσχετε	μετάσχητε	μετάσχοιτε	μετάσχετε

β)

Ενικός Αριθμός				
Γεν.	οἴκου	τάφου	δόμου	πατρός
Δοτ.	οἴκῳ	τάφῳ	δόμῳ	πατρί
Αιτ.	οἴκον	τάφον	δόμον	πατέρα
Πληθυντικός Αριθμός				
Γεν.	οἴκων	τάφων	δόμων	πατέρων
Δοτ.	οἴκοις	τάφοις	δόμοις	πατράσι(ν)
Αιτ.	οἴκους	τάφους	δόμους	πατέρας

4.

- τρέφων :** μετοχή κατηγορηματική συνημμένη στο (ἐγώ) που είναι υποκείμενο του ρήματος.
- τοῦ τάφου :** αντικείμενο στο απαρέμφατο μετασχεῖν.
- αἶς :** αντικείμενο στο ρήμα ἐφέψομαι.
- ἔχειν :** υποκείμενο στο πρόσωπο ρήμα χρή, τελικό απαρέμφατο.
- ἐν δόμοις :** εμπρόθετος προσδιορισμός στάσης σε τόπο, στο απαρέμφατο ἔχειν.
- πατρί :** δοτική αντικειμενική στο ἕξ ἴσου.

5. ὑφηση → ὑφειμένη
προφήτης → φήσεις
ειδήμων → εἰδέναι
στάση → ἐστάναι
γονικός → γονάς
φύλο → φύσαντες